

Informatieblad ketose

Wat je niet meet, heb je niet. Nog te weinig melkveehouders controleren koeien op ketose. Gemiddeld heeft 30% van de verse koeien ketose ofwel negatieve energie balans.

Droogstand

Ketose kan verschillende oorzaken hebben. Koeien die vroeg in de lactatie (voor de 5^e dag) ketose hebben, hebben vaak al een energietekort in de droogstand. Het is zaak om het droogstandsrantsoen opnieuw door te rekenen. Meet ook de droge stofopname zodat duidelijk wordt hoeveel VEM, zetmeel, eiwit en suikers de koeien opnemen. Normaliter bevat een droogstandsrantsoen ca. 880 – 900 VEM met 110-120 RE per kilogram droge stof. Als berekend wordt dat de koeien 12 kilogram droge stof opnemen, wordt er voldoende energie en eiwit opgenomen. Nemen de koeien in werkelijkheid 14 of misschien wel 15 kilogram droge stof op, dan wordt opeens te veel energie en eiwit gevoerd en moet het rantsoen verschaald worden.

Krachtvoer

Heeft een koe later in de lactatie ketose (>5 dagen) dan is de koe meer melk aan het produceren dan dat ze bij kan vreten. Verhoog met name energetisch krachtvoer en laat eiwitrijk krachtvoer nog even achterwege. De eerste 100 tot 150 dagen is de melkproductie hormonaal bepaald. Een hoge eiwitgift (>160 RE/kgds) kan leiden tot meer negatieve energiebalans (ketose).

Start met maximaal 2 kg krachtvoer tenzij in de droogstand ook krachtvoer wordt gevoerd en verhoog het krachtvoer met 200-250 gram per dag. Let wel op de herkauwslagen (65 slagen per herkauwbok) om pensverzuring te voorkomen. Bekijk dagelijks de lijst van restvoer en ga na of verse koeien het krachtvoer opvreten.

Bij robotbedrijven is het van belang dat de koeien de tijd hebben om krachtvoer in de robot te vreten. Doseer niet meer dan 350 gram/ minuut en geef niet meer dan 2,5 kg krachtvoer per bezoek. Uitgedoseerd voer kan ook opgenomen worden door de zogenaamde snoepkoeien. Check de voerbak van de robot dus regelmatig.

Testen en behandelen

Met een simpele urinestrip of ketosetester (o.b.v. bloed) kan ketose getest worden. Rond de 10^e dag komt ketose het vaakst voor. Vaak wordt propyleenglycol geadviseerd. Dit kost vaak veel arbeid (5 dagen behandelen), is niet prettig voor de koe en kan pensverzuring veroorzaken. Als de koe wordt behandeld aan het voerhek, zal ook het bezoek aan het voerhek verminderen en dat leidt tot minder voeropname.

Het beste kan met energiebolus geven. Dit is minder arbeidsintensief en prettiger voor de koe. Ga na welke bolussen op uw bedrijf het beste werken door de koeien met ketose op te volgen.

Heeft een koe flinke ketose en een slechte pensvulling dan kan drenchen worden overwogen.

Gevolgen

De gevolgen van ketose zijn groot. Koeien met ketose hebben een verlate cyclus of worden cysteus. Ook hebben koeien meer kans op uierontsteking en klauwproblemen. Het vetkussen onder het klauwbeen wordt ook gebruikt als energiebron. Hierdoor heeft de klauw minder demping en kunnen zoolzweren sneller optreden.

Koppelprobleem

Het individueel behandelen van koeien met ketose kost veel tijd. Zodra het aantal koeien met ketose stijgt (>30%), is het van belang om de oorzaak te achterhalen.

Wilt u graag advies over ketose en de opstart van de lactatie, neem dan contact op met Sweep Agro. Email: info@sweepagro.nl of bel +31 643109631.

Voor meer informatie: www.koeienadviseur.nl